

«ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΗΡΩΑ ΣΑΜΨΩΝ», ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

Στις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν η γενιά μου κατέβαινε στο Μοναστηράκι για δίσκους και αρβύλες, ίσως να μην είχε καταλάβει πόσο τυχερή ήταν όταν λίγα μέτρα παρακάτω, δίπλα από τους πάγκους στον σταθμό του ηλεκτρικού του Θησείου, μπορούσε να δει τον Σαμψών να λυγίζει μπετόβεργες και να σπάει πέτρες στο κεφάλι του.

Λίγο καιρό μετά ο λαϊκός ήρωας μιας ολόκληρης εποχής θα έπαιρνε τη μεγάλη απόφαση να αποσυρθεί από την ενεργό δράση. Δεν ήταν εύκολο πλέον για εκείνον λίγο μετά τα εξήντα του να συνεχίσει, έχοντας πλέον κουραστεί σωματικά και βλέποντας τον κόσμο να αλλάζει ραγδαία με τρόπο που δεν κατανοούσε. Μέχρι τότε είχε ζήσει μεγάλο μέρος της ζωής του στο εξωτερικό και είχε οργώσει την Ελλάδα δεκάδες φορές - στην αρχή με το τρίκυκλό του, στη συνέχεια με το ημιφορτηγό με το οποίο έφτασε στα πιο απομακρυσμένα χωριά.

Τις ήσυχες πλέον μέρες του τις περνά στο σπίτι του, ένα προσφυγικό οίκημα στη Νέα Ιωνία όπου ζει από το '66, απολαμβάνοντας τις επισκέψεις των παιδιών και των εγγονών του. Εκεί τον επισκεφτήκαμε ένα βράδυ με τον φωτορεπόρτερ Μιχάλη Καραγιάννη. Δυστυχώς δεν καταφέραμε να μιλήσουμε μαζί του. Ο θάνατος της αγαπημένης του συζύγου πριν από δύο χρόνια του κόστισε τη μνήμη του. Γι' αυτό τη ζωή σαν τριαντάφυλλο του Γιάννη Κεσκιλίδη (όπως είναι το πραγματικό του όνομα) μας αφηγήθηκαν τα δυο του παιδιά, η Κατερίνα και ο Χρήστος.

Ο Σαμψών την εποχή της μεγάλης δόξας του Από τη Μονιάρτη των Αθηνών στην εξορία

Ο θρυλικός αθλητής που έγραψε ιστορία με την υπεράνθρωπη δύναμη και το θάρρος του γεννήθηκε το 1929 από Πόντιους γονείς που ξεριζώθηκαν από την Τραπεζούντα και εγκαταστάθηκαν στην Καλλιθέα, αρχικά στις παράγκες της Συγγρού και έπειτα στον Χαροκόπου, όπου μεγάλωσε με στερήσεις και σκληρή δουλειά. Στη Μονιάρτη των Αθηνών, όπως αποκαλούνταν τότε η Καλλιθέα, οι πρόσφυγες από τον Πόντο δεν ήταν καλοδεχόμενοι, γεγονός που δημιούργησε πολλά προβλήματα στην οικογένεια που πάσχιζε να στήσει τη ζωή της από την αρχή.

Η Κατοχή τον βρήκε να εργάζεται στα ανθρακωρυχεία Πεζιά στην Καλογρέζα, την εποχή που είχαν μετακομίσει οικογενειακώς στο Νέο Ηράκλειο. Εκεί, όταν μια μέρα, στα 13 του, ένας 18άχρονος Γερμανός στρατιώτης τον προκάλεσε να παλέψουν, για πρώτη φορά κατάλαβε ότι η δύναμή του, που την είχε κληρονομήσει από τον πεχλιβάνη παππού του, ήταν αντιστρόφως ανάλογη της ηλικίας του. Η νίκη του Δαβίδ εναντίον του Γολιάθ ήταν η αφορμή για να αφοσιωθεί στην ελεύθερη πάλη κάτω από τις οδηγίες του Χαρίλαου Μοσχιδή. Η Απελευθέρωση τον βρήκε στον Πειραικό Σύλλογο κάτω από τις οδηγίες των Παπαδάκη, Μωραϊτή και Κωτσόβολου.

«Μεγάλωσε μέσα στο ΕΑΜ και έκανε εξορία στην Ικαρία το 1947 στα "μεγάλα μαζέματα" που έκαναν τότε για "εγκλήματα κατοχής", όπως λέει ο γιος του Χρήστος, ο οποίος διευκρινίζει: «Σύντομα τον άφησαν να φύγει

από την Ικαρία. Δεν μπορούμε να τον κατατάξουμε στους ανθρώπους που κυνηγήθηκαν έκτοτε, αν και δέχτηκε παρενοχλήσεις από την αστυνομία και στην περίοδο της δικτατορίας και στη μεταπολίτευση όταν τον συνέλαβαν για επαιτεία, παρότι για τις δημόσιες εμφανίσεις έπαιρνε άδεια από τις κοινότητες και τους αστυνομικούς διοικητές. Η ιδεολογία του είναι σταθερά στον χώρο της Αριστεράς, ωστόσο πάντα απέφευγε να συμμετέχει σε κομματικές αντιπαραθέσεις».

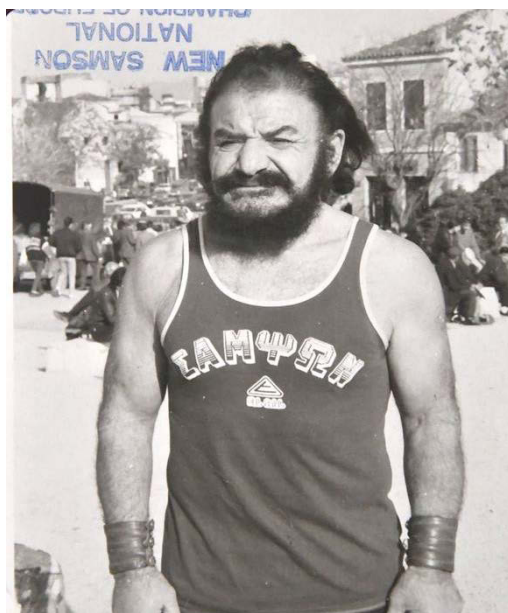
«Στις αρχές της δεκαετίας του '50, την περίοδο που υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία, μυήθηκε στις αθλητικές επιδείξεις δύναμης από τον Ανδρέα Ανδριά. Τις πρώτες επιδείξεις τις έκανε στον στρατό, όπου μαζεύονταν ολόκληρο το σύνταγμα για να τον δει» λέει ο Χρήστος. Η κατάσταση που επικρατούσε στη μεταπολεμική Ελλάδα τον ώθησε να ζει κυρίως στο εξωτερικό και μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '70 περιόδευε συχνά στην Κύπρο, την Τουρκία, στις χώρες της βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής παίρνοντας μέρος σε τουρνουά πάλης κυρίως σε περιοχές όπου υπήρχε ελληνική ομογένεια.

Το όνομα Σαμψών του δόθηκε σε έναν αγώνα του στο Ισραήλ, λόγω της δύναμης και της πλούσιας κόμης του. «Κάποιοι τον αποκάλεσαν Σαμψών, του άρεσε και το κράτησε. Στις λεζάντες που συνοδεύουν τις φωτογραφίες του σε εφημερίδες της εποχής, όπως η "Αθλητική Ηχώ", χρησιμοποιείται το όνομα "Νέος Σαμψών"» διευκρινίζει ο Χρήστος.

Ο Σαμψών κάθεται δίπλα μας πίνοντας τον καφέ του όση ώρα τα παιδιά του αφηγούνται την ιστορία του και μας δείχνουν φωτογραφίες. Βλέπει τον εαυτό του σε νεαρή ηλικία και ζητάει από την Κατερίνα να του υπενθυμίσει το έτος και την τοποθεσία. Κοιτάζω τα παλαιά ποτέ ατσάλινα χέρια του, που πλέον δείχνουν ταλαιπωρημένα.

Πάνω από το σώμα του πέρασαν φορτηγά και έσπασαν τόνοι μάρμαρο με βαριοπούλες. Ο Σαμψών στα νούμερά του ως μασίστας έσερνε αυτοκίνητα, λυγίζε πρόκες με τα δόντια, έσκιζε τράπουλες και τηλεφωνικούς καταλόγους, αποδρούσε από αλυσίδες. Εβγαζε αίματα γνήσια, όπως έλεγε. Αρκετές φορές κινδύνεψε.

«Μια φορά όμως κόντεψε να πεθάνει, την ώρα που περνούσε από πάνω του ένα φορτηγό, όταν ο οδηγός φοβήθηκε και πάτησε φρένο, με αποτέλεσμα το όχημα να μείνει επάνω του και να του σπάσει τα πλευρά. Ποτέ ωστόσο δεν έμεινε στο νοσοκομείο, όπως ποτέ δεν φοβήθηκε τον θάνατο» λέει η Κατερίνα. Όταν τον ρωτούσαν έλεγε ότι θέλει να πεθάνει όρθιος όπως τα δέντρα. Στις επιδείξεις δύναμης δεν έβγαζε δίσκο (το θεωρούσε υποτιμητικό), αλλά είχε δύο χαρτοφύλακες όπου μάζευε τη συνδρομή των θεατών. Με αυτά τα χρήματα και με εκείνα από τις μεταφορές επίπλων που έκανε με το φορτηγό του (μια δουλειά

που του εξασφάλισε τη σύνταξη με την οποία ζει τώρα) συντήρησε την οικογένειά του και υποστήριξε τις σπουδές της Κατερίνας ως τεχνολόγου ιατρικών εργαστηρίων και του Χρήστου ως τεχνολόγου ραδιολογίας-ακτινολογίας. Τα παιδιά του τον έχουν δει μόνο σε μία παράσταση. «Δεν ήθελε να μας παίρνει μαζί, γιατί δεν ήθελε να βλέπουμε τη βία. Η μοναδική φορά που τον είδαμε ζωντανά ήταν στα γυρίσματα του ντοκιμαντέρ που έκανε η Μαρία Μαυρίκου για την ΕΡΤ» λέει ο Χρήστος. Πώς είναι άραγε να έχει κανείς πατέρα έναν τόσο δυνατό

άνθρωπο; «Σίγουρα νιώθαμε ασφάλεια, αλλά επειδή για μας είναι ο πατέρας μας δεν καταλαβαίναμε απολύτως πώς μπορεί να φαινόταν στους έξω» λέει η Κατερίνα. «Ήταν και είναι μια σταθερά για μας. Ένας άνθρωπος που δεν σε άγχωνε ποτέ για τίποτα, που στα δύσκολα σου λέει ότι θα πάνε όλα καλά» συνεχίζει συγκινημένη και του χαϊδεύει την πλάτη.

«Δεν απογοητεύονταν ποτέ» λέει ο Χρήστος και προσθέτει: «Πλέον, στο τελευταίο σοκ που έχασε τη μάνα μας, έχει ξεκινήσει μια υποτονικότητα που ίσως να τον προφυλάσσει από την πραγματικότητα που τον πληγώνει». Την σύζυγό του Κυριακή Συμεωνίδου, την οποία γνώρισε στην Κατερίνη κατά τη διάρκεια περιοδείας του το '71, την αγάπησε πολύ. Κοιτάζω μια θαμπή φωτογραφία τους από κάποιο Πάσχα των τελών της δεκαετίας του '80. Κάθονται γύρω από ένα τραπέζι οι δυο τους κι εκείνη του δίνει ένα φιλί στο μάγουλο. Νιώθεις την αγάπη τους, σαν όλος τους ο κόσμος να βρισκόταν μέσα σε εκείνο το δωμάτιο.

Ο Σαμψών ήταν πάντα άνθρωπος με ανησυχίες. Τον ενοχλούσε πολύ η μεταλλαγή της κοινωνίας. Δεν παρασύρθηκε από τη νοοτροπία που επικράτησε κατά τη μεταπολίτευση, όταν η κοινωνία έκανε στροφή προς τον καταναλωτισμό και τον ατομισμό. «Θύμωνε με κοινωνικά θέματα. Δεν άντεχε τη διαφθορά που πλέον είχε διαχυθεί στον κοινωνικό ιστό. Μιλούσε για όλα αυτά στις παραστάσεις του, όπως και για την ανάγκη της νεολαίας να κρατηθεί μακριά από τα ναρκωτικά» λέει ο Χρήστος. «Το εγκληματικό στοιχείο της νύχτας δεν τον πλησίαζε, τον σεβόταν. Δεν ήθελε να κάνει τον μπράβο, ένιωθε ότι τον υποτιμούσε» και προσθέτει: «Ούτε σε ταινίες ήθελε να παίξει. Μόνο στον "Θεόφιλο" του Λάκη Παπαστάθη εμφανίστηκε». Φίλοι του ήταν ο Τζιμης Αρμάος, ο Τζιμης ο Τίγρης, ο πολύ νεότερός του Γιώργος Τρομάρας. Μαζί τους συζητούσε και την ανησυχία του για την κρίση στην πάλη όταν το ποδόσφαιρο έδειχνε να έχει σαρώσει τα πάντα. Οπου εμφανιζόταν πάντα υπήρχε πολύς κόσμος γύρω του, όμως από κάποιο σημείο και μετά το κοινό δεν είχε τη διάθεση να προσφέρει τη συνδρομή του. Ο Σαμψών μπορεί να αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες, όμως έζησε μια ζωή γεμάτη. Εξαρχής έκλινε στην περιπέτεια και την αντισυμβατικότητα και πλήρωσε και με το παραπάνω την τόλμη του να είναι ακηδεμόνευτος σε μια εποχή που δεν συγχωρεί την ανεξαρτησία. Του τείνω το χέρι για χειραψία και σηκώνεται από την καρέκλα για να με ξεπροβοδίσει. Με κοιτάζει βαθιά στα μάτια και για πρώτη φορά σε όλη τη διάρκεια της συνάντησής μου απευθύνεται: «Όλα καλά θα πάνε!».

(ΠΗΓΗ: Documento.gr)

